

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

•V edinosti je moč.

* EDINOST izhaja 2krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 45 gld., za pol leta 23 gld., za četr leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke so dobivajo pri opravnosti in v tržkah v Trstu po 5 kr., v Goriški in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravnost, via Torreto, Nova tiskarna.

Vsi dopisi se pošiljajo Uradništvu via Torreto. Nuova Tipografia; vsak mora biti frankiran. Rokopis brez posebne vrednosti se ne vračajo. Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbji — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

O kmetijskem prašanju.

(Dalje.)

Res, da ne bi zakon, ki bi to prepovedal v sedanjih odnošajih mnogo koristil, kajti večja posestva so uže tako razkosana, da jim skoraj ni pomoka, nekoliko bi pa vendar koristil, ker zabranil bi daljno razdeljevanje. Zadnji čas je sedaj res temu kaj vemoči, kajti ako ne bode hitre in uspešne pomoči iz višjih krogov, preti v mnogih krajev kmetijstvu poguba, zvoni mu smrtni zvonec.

Ako inotrimo še nekoliko trž. okolico, ki je nam najblizjna, spoznati moramo, da ni tu skoraj več pomoči ter da bi taka postava našim okoličanom gotovo le malo koristila. Okoličan preživljati se mora dandanes s tem ali onim, le s kmetijstvom ne, ker polja obdeluje samo, da mu dobeso vsakoletnega vina, s katerim vsaj nekoliko zamaši luknje, ki kmetu le prerade nasproti zijojo, namreč poplača kak dolg, ki ga je skozi leto naredil, ali da sebe in otroke malko «obleče».

Ziveti mu je toraj bolj od zasužka lastnih rok, nego od svojega posestva, ki mu le pičel pridelek donaša. Morda se tu pa tam, zlasti po gornjej okolici še kakšen nahaja, ki se zgoli s pridelkom lastnih zemljišč preživlja, ali ti so le — bele vrane. Pa vsaj tudi ni pravila brez izjeme.

Na Primorskem v obče se v premeri bavi veliko število ljudstva z agrikulturo, ker prebivalstvo v Istri in na Goriškem se preživlja zgoli z obdelovanjem zemlje, prvih okolo 3/4 in 2/3 zadnjih. Da je obdelano zemljišče Primorske zelo razkosano, vidi se iz statističnih podatkov. V vsej Primorski se šteje na 745.662 hek. produktivne zemlje 166.249 gospodarjev tako, da vsakemu pritiče 4.5

hekt. produktivnega zemljišča (v Trstu 1, na Goriškem 5.6, v Istri 4.1). Iz tega je razvidno, kako močno so po Primorskem zemljišča razkosana; mej vsemi primorski in tudi avstrijski deželami pa največ Istra. In to ko sanje se leto za letom množi v vsem Primorju.

Izdatne pomoči ni skoraj, pa vendar se da še tu pa tam kaj storiti, vlasti kder je še več premoženja skupaj in malo dedičev, kar pa je redkokde.

Ali s tem se morda opomore starejšemu bratu, v tem ko bodo morali vsi od hiše — lahko mi kdo oporeče, kar pa ni res, ker s tem, da se da jednemu izmej bratov posestvo v roke, ni rečeno, da bi morali drugi od hiše, ampak vsi, drugi ostanejo lahko na domu pomagajoč starejšemu bratu. Se ve, da je to nekdaj bilo lažje ter je še po nekih manj oblijdenih krajih, kder se nahajajo še velika posestva skupaj. Ali tudi drugje se lahko istotako učini, ker se mi mislimo, da na posestvu, ako je vsaj nekolike veliko, potrebuje njegov gospodar pomagačev; namesto da bi tujcev najel, gotovo bode rajši imel, da mu lastni bratje pri obdelavanju pomagajo.

Po naših mislih bi se lahko ostali bratje na takih posestvih na domu tudi poročili ter v vzajemnosti živeli: vsaj so vsem znane takozvane «zadruge» drugod. Kdor bi hotel obširnejše v ruskem «Miro» in drugih skupnih gruntih lastnih čitati, opozarjam ga na izvrstni dr. Vošnjakov spis: «Ob agrarnem vprašanju» v letošnjem matičinem Letopisu in v posebnej knjigi izišli. Lepe članke, kako kmetu v pomoč priti, prinaša uprav sedaj «Slovenec» in mnogo se je za kmeta potegnola uže cenjena naša «Edinost». Ali tudi vse pisarjenje je bob v steno, ako se ne jame resno

delati in skrbeti kmetu v resnici v pomoč priti, v prvej vrsti z dobrimi zakoni, ker le, ako se dela poprimemo, bode nam kmet zaupal, drugače bo delal kot je navajen in ne spreobrne ga nikako pisarjenje.

Znano je sploh, da se uprav kmet najmanj peča za javne zadeve, ker misli, da dela najboljše, če se brigata zase, drugi naj se brigajo za svoje.

Mi Slovenci imamo, hvala Bogu, prezasiženo družbo sv. Mohora, katera kmeta v tem in onem podučiti namerava, le ako on od nje izdane knjige čita in proučuje; edini uzrok, da se prav kmetje malo brigajo za tuja po listih izražena menenja in nauke, ta je, ker ni on zadostno izobražen ali pa nema nikakega navdušenja ter ne ljubezni do čitanja.

To velja zlasti starejšim sedaj gospodujočim kmetovalcem, ki pa niso imeli toliko kot sedanji rod prilike v šoli naukov zajemati. Radi pomanjkanja znanja se na kmetih tudi mnogo nerodnosti godi ter ni mej njimi nikakega navdušenja: žive tja v en dan ter, ako ne bili primorani otrok v šolo pošiljati, tako bi pregostokrati tudi svoje otroke enako odgojili. Razmere so tedaj tudi glede tega še precej slabe ter ni lahko pričakovati boljše dobe, ako narodnemu pregovoru verujemo — sad ne pade daleč od dresesa.

(Dalje prih.)

Volilcem v prevdarek.

Zalostno je, kadar se kaka politična stranka poprime najnemoralnejših sredstev, da doseže svoje namene. — Vsaka stranka mogoče da tu in tam preseže meje do stojnosti, ali da bi se poprijela tudi brez vsake sramote življivosti najnemoralnejših sredstev, to je podobno le onej stranki, katero sestavljajo naši Lahoni. V središču Slovenije se je v radikalnih krogih večkrat pov-

so mu vse zrnje z sodi vred navalili na hrbel, ker vred je uže zmanjkalo; on pa še pravi, da bi mogel več nesti, ako bi še kaj bilo. Zalostno grof gleda za svojim mlatičem in misli pri sebi, da se tako nikoli več ne pobota, ker ni mu bil odnesen le mertuk, temveč ves njegov pridelek tega leta. Jezen gleda za svojim mlatičem, Zalosten in tudi razsrejen veli svojim hlapcem, naj izpušte onega močnega bika za njim, da bi ga na svoje velike noge nasadil. Bik ga ugleda in naglo se za njim v tek spusti; vsi hlapci gledajo za njim radovalni, kaj se zgodi. Ali vrag pravi sam pri sebi: Ta grof je vendar milostljiv, dobro zna, da treba kruhu tudi mesa, in bika zahiti na svoje vreče; no meso to bo uže, parkrat dobra večerja měni in mojemu pajdašu. Vrag nese vse, kar je imel, ovemu siromaku in svojemu pajdašu, in mu pravi: Tu imam še moj »stuk«, jaz ti ga pustim, tudi sem prinesel bika, da bova imela še malo mesa, le to ti zabičujem, da me moraš od sedaj ti na »košči« (na branji) imeti. Vsa vesele žena poljubi prav gorko svojega moža in mu tiko šepeta: Dragi moj mož, odpusti mi, jaz sem tebe preveč oštela, sedaj pa vidim, kako ti za mne skribiš. Od sedaj zanaprj nosi ti »hlače«, jaz jih ne maram; vsem tvorjim ukazom se rada udram; potem se ga čvrsto oklene okoli vrata, in ga stiska k sebi, a tudi mož se ne more vzdržati, da ne bi prijet žene svoje okoli pasu, kar je bil večkrat storil v svojem fantovskem življenju, ko se je njegova ljubica bila, dekle krasotica vse okoline in katerej je večkrat gladil lepe lase.

ter cele ure se pomenoval pod oknom nje spalnice, kakor je sploh navada od nekdaj in še sedaj. — Ko grof zve, da je pajdaš tega siromaka pri njem na »košči«, hitro več svojim hlapcem: Izkopljite globok vodnjak in glejte, da ga notri spravite.

Hlapci gredó uren na delo; izkopljajo globok vodnjak, in zdaj privabijo vraga k vodnjaku, češ, naj pogleda notri, če uže voda doteka. Res gre noter. Ko noter pride, reče grof hlapcem: Vržite ta zvon, katregaj je grof poprej pripravil, v vodnjak, da ga ubije; oni storé, kar je grof vele, zahite zvon noter, da z zvonečim glasom po zidu od »šare« do Šare pada. Hlapci misljijo, da ga sedaj vendar ubije, ali varali so se. Vrag vesel pride iz vodnjaka in reče svojemu pajdašu: Sedaj sem vendar prisel do dobrega klobuka, glej, kako mi stoji; grof je vendar še hvalezen. S tem novim klobukom je plesal vrag okoli potrati, tako je bil židane volje. Hlapci so videli, da ga ni mogoče ubiti, vrno se in to grofu poved; tudi on uvidi, da ga ni moči ubiti, ter mu na misel pride, da je to morda sam peklenščak. — Hlapci so moralni službo popustiti, ker niso imeli jedi, a tudi grof jih ni mogel vzdržati. Ovi siromak pa je imel dovolj vsega, zato je rad »košči« dajal svojemu pajdašu. Ni pa vedel da je bil to sam peklenščak, sicer bi križe delal in z blagosloveno vodo škropil, da se ga preje znebi — cesar, mislim, da si vsakdo želi.

PODLISTEK.

Narodne pripovedke.

Iz Spodnje Štirske.

X.*

Pred več sto leti sta bila mož i žena siromašnega stana; z svojimi dohodki skoraj nista mogla živeti. Žena možu pravi: Mož, glej, da nama kaj prislužiš. Mož si ne zna pomoči drugače, ker rokodelstva ni bil učen nikakvega, nego da se gre vdnijat k nekemu grofu »Mertuk«. Spotoma ga sreča neko grozne podobe človeče, in je bil vrag.

Vrag pravi temu siromomaku, vzemi nama obema, »mertuke«, ko ga je poprij uže pršal, kam gre.

Siromak pravi: Da, uže vzamem »mertuk« za oba; le če mi pomoreš ga izpeljati. Ta, kateri ga je srečal, bil je vrag, a on tega ni zna, in pravi: Da, jaz ga uže vzamem, le gledi, da ga izvršiva. Tedaj gre siromak k bližnjemu grofu ter prosi za »mertuke«. Grof mu mertuk obeča, on pa si drugega ne izgovori, nego le to, kar on in njegov pajšč močne nesti.

Pride mlatve čas, vrag je šel snopje doll metat, pa metal je tako naglo, da je pajdaš svojega suopjem tako zarolin, da

se skoraj ni mogel iz njega izkobacati. Pravi mu, naj gre on snopje metat; jaz pojdem cepca vrtit. Res gre vrag doll iz parme*) mož pa gre metat snopje; vrag jame cepce vrtit, črez malo časa mu uže naš mož pol skednja nahiti. Pa k malu je bilo vse omlačeno, tako da mož ni več mogel mu sproti metati, da si tu si je vse mož napenjal in mu je pot tekel z obraza, vrag pa je se vmes cencal in druge burke uganjal. Hitro je bilo vse žito omlačeno, in izpraznene parme; vrag pa zveje (očedi od plev) kar naglo; vzame veliko vejevnicu in meče vršaj**) kaj naglo, a zraven še puha tako močno, da vse pleve iz skednja na plano frče, kakor sneg po zimi. Kadar je bilo vse zvezjano, reče vrag svojemu pajdašu: Zdaj pa idu in povej grofu, da je vse žito omlačeno, tudi zvezjano in naj pride, da bomo mertuk delili. Grof res pride, in vragov pajšč pravi: Mi smo se za mertuk pogodili tako, da kar moreva midva nesti, to vzameva, več pa nobe. Grof pravi: Da, tako smo se pogodili. Prvi zadene eno vrečo, a vrag pajšč pravi: Imaš dosti, le hodi; in res odide s to vrečo, misleč sam pri sebi: To bo venjar slab: če še moj pajdaš le eno vrečo odnesi, kakor jaz. Ali drugače je bilo, vrag nalaga vreča na vreča tako, da ima uže skoraj vso žito na plečih, pa znirom še pravi: To je še prelahko, naložite še več. In tako

*) to je shramba za snopje in slamo pri skedenju.

**) vršaj, omlačeno žito še ne disto od plev.

le spridenim ljudem, izmešku človeškega društva! Ali pojmo še dalje. Obečajo se tistim našim ljudem, kateri se vpišejo v društvo Concordia, javne službe in javna dela, da to ubogim ljudem tudi dokažejo in jim delajo skomine, zato so tudi v resnici dvem ali trem takozvanim Cikorjašem podelili take službe. — Zdaj pa pršamo: Kde se še kaj tacega godi? Nit na Turškem se ne sliši, da bi paše tako samovoljno ravnali. — Ali ni to pred Bogom in pred postavo kaznivo? Sme li mestni svetovalec na tak način v svojo korist zlorabiti upliv, katerega ima pri magistratu? Ali ni sveta dolžnost mestnega staršinstva in magistrata, da podeli javne službe po zaslugu in zmožnosti, a ne po protekciji, posebno pa ne kot plačilo za zla dejanja, kakoršno je v prvej vrsti napad na lastol narod in njega izdajanje. Pojmo še dalje. Bog je nad okolico poslal božjo šibo, in te božje šibe gotovo niso zakrivili: oni okoličani, kateri se drže starih običajev, spoštujejo cerkev, so zvesti svojemu cesarju, ljubijo svojo domačijo in svoj materin jezik, ampak gotovo poprej po krvidi onih okoličanov, ki vse te svete čute z nogami teplajo ter so se prodali sovražnikom vsega onega, kar bi po božji in človeški postavi moralno biti najsvetejše vsakemu okoličanu.

Bog je poslal nesrečo; poštem ljudem pa je dolžnost, da po nesreči zadetim po svoji moći pomagajo, to nas uči naš Zveličar po svojej cerkvi. Ali kako umejo Cikorjaši to kristijansko dolžnost?

Najprej so razglasili, da hodo pobirali darove, pa od teh darov ni duha ni sluga. Potem je g. Nabergoj v mestnem zboru predlagal, naj bi on dovolil 10,000 gld. v podporo po toči zadetim; ali Cikorjaši so skušali, da bi mestni zbor ta denar njim izročili in očvidni namen je bil to, da so hoteli z milostvarom agitirati za volitve, da bi namreč naše ljudstvo izvolilo nasprotnika našemu narodu, namesto svojega v obče kakor poštenjaka poznanega zastopnika. Slini napad na javno nравnost se jutri sicer ni posrečil, ker proti njemu se je ustavljala sramežljivost večine zabora, ta večina ni hotela dati svojih rok za tako nečedno delo; obveljalo je, da se bude podpora delila na podlagi istinité, uradno konstatirane škode. Pri vsem tem pa nekateri Cikorjaši še vedno ljudi slepijo, češ, da le oni dohe podporo zaradi toč, kateri so se vpisali v Concordio. Ali kaj so vti ti darovi proti škodi? Recimo da bi se nabralo tudi 20,000 gld., to je komaj par forintov na 100 forintov škode. Koliko bode torej pomagano, ako vlada ne da svoje bolj izdatne pomoči pri odpisavanju davkov! Ali zloba gre še dalje. Iz današnjega dopisa iz Rojana je celo razvidno, da so nekateri Cikorjaši najbrže nalač zadružovali naznanilo o škodi c. k. uradom. Še drugih, še veliko grših dejanj je nam prišlo na uho, ali roka se nam ustavlja, nočemo niti svetu oznanjati ostundnosti, katere bi morale vzbuditi mej vsemi Slovani največi stud in srd — reči nezaslužne, katere niso iti za javnost. —

Pri takih okolnostih: ali se je čuditi, da se vsak dan bolj može izgredi razčlenega ljudstva, bi se le bilo čuditi, ako bi se zadnje dni pred volitvami zgodila še kakša veča nesreča? — Cikorjaši ljudstvo povsod provocirajo na vse le mogoče načine; ko so zvedeli, da imajo volilci naše stranke volilni shod v salonu Fenice, takoj so si oni zagotovili gledišče Fenice za zborovanje v nedeljo; torej bosti obe najnasprotnejše stranki v nedeljo zborovali pod isto streho.

Nam pri takih okoličinah ne ostaje družega, nego da svarimo naše ljudi, naj potrpe še te dni, naj ne gredo Cikorjašem na limanice, kateri želé, da bi se kaj zgodilo, da bi potem Lahoni zopet kakor letos vso krivdo in ves odium zvrnoli na Slovence. — Ali ob istem času opominamo vse rodoljube v Trstu in okolic, naj podvojijo svoje delovanje, naj manj izobrazene volilice nadzorujejo, da jih slepote ne prevarijo, naj podučevajo nevedne, da ne postanejo žrtva najgrših nakan, kajti strašno bi bilo, ako bi ta pot propali z Nabergojem; poštemu Slovencu res ne bi več bilo živeti v Trstu in Iz okolice, bi naši Lahoni napravili pravi pašalik najrevnejše materialno, moralno in duševno propale raje. — Mi navajamo fakta, resnične do-

godke, niti en dogodek ni izmišljen, vse se da dokazati in z dokazi smo pravljeni stopiti tudi pred sodnijo, ne bojimo se torej grožnje Cikorjašev, da nas bodo po končnih volitvah tožili; nam bi bilo to celo ljubo, da svet vsaj izvle, doklej je ona lahonska rija razjela tržaško društvo in kako silno je potrebno radikalnega leka.

Kar je poštenega, mora biti z nami, tudi mnogim poštenim Italijanom se gabi početje Lahonov in mnogobrojno prihite nam na pomoč. Toda nevarnost je pri vsem tem največja; zato pa je treba, da vsi naši okoličani in mestni Slovenci pridejo na volišče, da nobeden doma ne ostane; treba je tudi da si svojemu rodu zvesti okoličani stvar tako uredě, da pridejo vsi volilci enega okraja skupaj in se vedno skupaj drže ter se ne zgubljajo po ulicah, kder bodo za vsakim vogrom Lahonom prodani ljudje na-nje prezili. — Na Kranjskem so v vseh cerkvah molili za srečen izid volitve. Bolj pa, nego na Kranjskem, in najbolj potrebno pa je, da naši ljudje v Trstu in okolici vroče molijo za srečen izid volitve dne 7. junija, kajti od tega izida je mnogo odvisen prihodnji napredek ali pa propad Slovencev na Adriji. — Brg in sreča junaška!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državnozborske volitve se te dni vrše v kmetskih občinah. Najprej so bile na Dolnje-Avstrijskem in Solnograškem; v prvej kronovlju so zmagali, kakor drugače ni bilo misliti, večinoma velikonemci, izvoljen je bil tudi glasoviti Schönherer; na Solnograškem sta bila Lienbacher in Neumayer zopet izvoljeni.

Na Gorenjem Avstrijskem je bilo pri volitvah v kmetskih občinah izvoljenih sedem konservativcev.

Mej Nemci preprič vedno raste in razkol je dan na dan večji; velikonemška stranka je napovedala boj levičarjem, kateri dolži, da njih postopanje škoduje nemškej narodnosti. Posebno na Štajerskem je pruska navdušenost tolika, da Nemcem družega ne manjka razen «Pickelhaube», pa bodo popolnem Prusjaki.

Mej Čehi in Madjari se prijateljstvo vedno bolj utrujuje. Te dni so se Čehi pejali v Budimpešti na razstavo in bili tam sijajno in z velikim navdušenjem sprejeti. Madjarski listi prinašajo celo uvodne članke, v katerih naglašajo solidarnost Čehov in Madjarov od starih časov ter hvalijo njih napredek v narodnem gospodarstvu.

Vnanje dežele.

V Petersburgu se je 28. t. m. vprič carja in carice odprli novi morski kanal.

General Komarov je dobil za bitko na reki Kušk, razen častne z brillanti okrašene sablje, 100.000 rubljev v dar.

Knez Bismarck se vedno bolj vtika v afriški pršanja, angleškemu poslancu je razodel svoj program; potem programu naj bi se Sudan ločil od Egipta, Egipt neutraliziral in tako tudi suški kanal; Angleška naj bi se odrekla sebičnim namenom v Egiptu; Bismarck bi potem od Rusije dosegel, da ostane v sedanjih posicijah pred Avganistanom, dokler niso utrjene indiške meje. Angleška pa ne sme škodovati nemškej trgovini. Ako Angleška sprejme te pogoje, nastale bi mej Nemško in Angleško poprejšnje dobre razmere in brez dvombe bi se tudi poravnale zapreke mej Angleško in Francosko. Mej tem, ko se Bismarck prizadeva za prijateljstvo z Angleži, pa iz Afrike dohajajo Nemcem neugodne vesti. Zanzibarski sultan je začel sovražno postopati zoper nemško vzhodno afriško družbo; vsled tega je nemška vlada poslala tri oklopnice pred Zanzibar. A to še ni vse, na reki Kongo so se prikazali Arabci, i ni več dvombe, da se Islam širi od Zanzibara skoz Afriko do zapadnjih njenih mej; Arabci so uže zasedli vse evropske naselbine na bregovih Stanley-slapov in prekržali vse načrte berolinske Kongo-konference. Upanje, da se ustanovi velika zvezna država izmej evropskih prebivalcev ob Kongu, vsi tedaj le na tankej niti; najbrže ustanové veliko državo Arabci, ki se tudi pod njimi utegne

razviti in razvesti, ker zgodovina uči, da oni to dobro umejajo.

Italijanske gospiske v Asabu podpirajo trgovino z ljudmi, to potrjuje celo Italijanski častniki, ki niso vladci nasproti. Evropci v Adenu pravijo ironično: Italija hoče svoj vpliv v Rudečem morju razširiti, da tam uvede novo, na svobodno afriško trgovino in človeško meso naslavajočo se Italijansko civilizacijo. To je sramota!

Abisinski kralj se je neki z Italijani spriznjal, če je resnično poročilo kapitana Ferrare ministru Manciniju; Ferrara je namreč brzojavil, da ga je abisinski kralj jako prijazno sprejel in željo izrekel do prijateljskih razmer z Italijo. Razmere so danes take, jutri take kakor veter potegne.

Mej Francosko in Kitajem se je sklenila mirovna pogodba.

DOPISI.

Z Občin v 27. dan majnika. (*Zoper Cikorja*). Isti tened pred bliskoščno nedeljo se je k nam privleklo neko človeče, doma iz Gropade, ki ga navadno kličejo za Petrača. Bil je pri našem županu in se kazal, kakor glavar vseh Gropajcev, ker je v imenu vseh izrekel, da bodo oni vsi volili Mauronerja in za mestni zbor pa Burgstalerja. Župan naš se je začudil, kako da so se Gropajci tako hitro obrnoli na stran Burgstalerja, ker ga niso preje nikoli volili. No, odgovor bil je kratki: Gropajci drže z onim, ki jim kaj plača, ne pa s Živcem, ki nema nič.

Vprašam pa tu Gropajce, ali je to vse res, da ste se vi prodali, ali ste res postali izdajalci svojih bratov? Jaz mislim, da to ne more biti res, ker predobro poznam naše Gropajce, da so se vsikdar pokazali poštene možake. Svetoval bi pa Gropajcem, da onega zloglasnega Petrača ustavijo z njegovo agitacijo, ter naj ga vprašajo, kdo mu je dal oblast in imenu vse vasi laži trositi po svetu. Gropajci ali še sedaj ne poznate zvite kače v svojih vasi, steritej je glavo, da še kojega ne piči, ker potem vami bode žal, ako bode prekasno. Pravil je tudi, da je šel na drugo stran agitirat nek Brce in sicer v Padriče in Bavorovicu.

Prav bi bilo ako bi mu bili posvetili z lučmi v podobi kolcev, kjer to se pristaja tež drhall. — Da je pa Petrač in kakor tudi njegov pajdaš Brce legal, to se aprica v 7. dan junija, ko bode naš poslanec izbran, ker Gropajci in Padričani bodo govoriti vse glasovali za Nabergoja. To bode plačilo Cikorjašem.

Iz Gropade v 27. dan maja. Draga Edinost! Kdo bi bil keda mislil, da se v našo tako mirno vas priklati ona ostudna stranka, ki je ustanovila Cikorijo, ali glej istine. Imamo tu neko ubogo dušo, ki se je Bog usmili, koja dela na vse kriplje, da bi se naša vas prodala Cikoriji. Eto vam, kako dela to revšel. Na bliskoščni ponedelek je hotelo to revše odpreti gospodino. Užitniški uradnik (iacar) je prisel, da stvar pregleda in popiše. Ta absolutnai koperski študent pa ni imel posode zmerjene in dacar mu ni pustil nastaviti vina. Od jeze ble in od sovraštva navdušen stopil je pred svojo hišo in pričel ljudi noter vabiti rekoč, da danes vse zastonj da in res naši otroci, možki in celo ženske so prihitele z lenci, ki jim jih je napolnil z vinom. To vam je bilo veselje in rajanje, vse je skakalo in kričalo. Petrač pa je zastonj točil vino in bil že tudi on vesel, zelo vesel, pa zakaj neki ne bi bil, vsaj je stočil 2 čebra vina in zanj prejel le eno figo. —

Vse bi bilo pošteno minolo in nihče ne bi bil kallil veselja, ko ne bi bili dve prodani dušici po imenu Kaplan in Slana pričele kričati viva la Concordia, m... per la «Zora». Ogenj je bil v strelji, ljudje po konci in nastal je boj, boj krvavi. Vse križem se je teplo in vikalo na pomoč. Eden je dobil po glavi, drugi po plečih, in Bog ve, kod jih še danes koža srbi. Prav se jim godi, zakaj pa tako neumno delajo, zakaj dražijo narod. Nam je en sam pevec od «Zore» ljubši, nego vse Cikorijo z gnilim Poldetom na glavi. Nam poštem Gropajcem se je pa sreča žalosti krčilo, ko smo videli, kako je omamil brezumni Petrač naše uboge ljudi, ker zahvaliti se je le nekoj poštenjakom, da se niso godile hujše reči in da ljudje niso pokončali še tisti ostanek pogorele fabrike za Cikorijo. Mož bi holj pametno storil, ko bi za svoje premoženje poskrbel, kajti kdo zna, da ga v kratkem ne zadene nesreča, da pojde vse njegovo premoženje na hohen. Cikorije ne bode več, premoženja ljudi ne, kdo ga bode pa živel, menda klobasari Bokalič, ki bode tudi moral prijeti za torbico in prodajati klobase po Trstu od hiše do hiše in njemu bode odpomagal Petrač. Petrač naj se vam odpriči in poglejte rajši nas Gropajce, ki pošteno delamo in pošteno mislimo, ter lebko zvečer na trdej postelji sladko zaspimo,

vi pa trpite, ker vam gloda črv vašo vest. Spreobrnite se in pomislite moje besede. Za danes naj vam bode to dovolj!

Iz Lokve dne 22. maja 1885. K mal končamo prelepi mesec majnik, koji je posvečen kraljici nebes in zemlje. Ta mesec slovesno pojo zvonovi v cerkevih stolpih v mestih in vaseh, v jutro, ko se ljubo zlato solnce vzdigne izza gor in svitlo žarka pošilja na gore; najbolj se leskeče v naše kraške nižave visoki Snežnik, ki je z belo odoje odet.

Po vsem krščansko katoliškem svetu se ta mesec berejo na rano jutro slovenske svete maše v čast mogočnej devici, zvečer so solnce zahaja, glasi se zvon, ter vabi zveste čestilce v cerkev k Šmarinicam (večernicam) pred lepo okrašeni z mnogobrojnimi lučicami obdan oltar Marije device, kjer se lavretanske litanijske pojave, venec molit.

Pri nas imamo starodavno krasno kapelico, sezidano v cerkvenem obzidju, in posvečeno Škapulirske Materi božej, v kojih se človek ne more nagledati krasnega prizora pred čudodelno podobo Škapulirske Materje božje. Prejšnja leta so se skozi ves mesec majnik brale sv. maše v tej kapelici, ali letos se je to opustilo, ne vem iz kakšnega uzroka.

V sedanjih stiskih in nadlogah se moramo bolj pogosto zatekati k našej ljubej pomočnici, ter jo iskreno in goreče prositi za odvrnenje šibe božje, koja nam prav letos prepogosto preti. Strah obhaja človeka, da je toča pokončala vse, na kar se ubogi Istrski kmetijček najbolj naslanja. Uhoge naše sosednje okoličane je letos zadela huda šiba, da nemajo najmanjšega upa na zemeljske pridelke. Mi Kraševci moramo še posebno Boga zahvaliti, da nas do zdaj ni doletela še ta nesreča, in proslimo Boga, da bi nas čuval vsake uime.

Da bi se skoraj začela delati Hrpeljska železnica, ker bi ubogi okoličani, bližni in daljni Istrani služili potrebnih novčičev; da bi mogli skrbeti za svoje družine, ker uže tako bodo imeli pre malo posla v svojih zemljiščih.

Slovanom priatelj.

Iz Skrbine dne 28. maja. Bliskoščne praznike sem bil na poti po Krasu, dospem v Skrbino in stopim v cerkev k sv. maši. Cerkev mi je jako dopadla in vse sem videl v lepem redu, le kar se tiče petja, nič mi ni po volji. V Komnu stese ustanovili dve društvi, eno bralno in drugo pevsko v bralno društvo pod imenom Lira, katera prav lepo napreduje, ima 24 prav izvrstnih pevcev. All ne bi bilo prav, da bi se tudi v Skrbini ustanovilo pevsko društvo, ker v Skrbini so uneti mladeniči, kateri bi se prav radi izurili v slovenskem petju. Ko sem jaz v šolo hodil, takrat je bil učitelj J. L. v Skrbini, kateri se je močno brigal za petje; in bilo je 12 izvrstnih pevcev, ali on se je prezgodaj preselil od nas in zato je tudi petje vtihnolo. Da je on pri nas ostal, gotovo bi imel zdaj izvrstno petje sedanji naš organist in pevovodja pa se premalo briga za to. Skrbinci bi se moralni za to bolj zavzemati, ker lepo petje blaži um, razveseljuje srce in poveličuje službo božjo.

Popotnik.

Domače in razne vesti.

Državnozborske volitve v Trstu. V prvej volilnej skupini je bil včeraj izvoljen Rafael Luzzatto; oddalo se je le 123 glasovnic, 103 glasove je dobil Luzzato, 17 Stalitz, 2 listka sta bila bela — irentarska, 1 glasovnica pa neveljavna.

Volitve v Istri. Volilci kmečkih občin okrajov Vološko, Pazin, Labin, Podgrad, Kerk, Čres in Lošin so izvolili državnim poslancem našega kandidata, g. dr. Dinka Vitezidu — živil! — Drugi naš kandidat v kmečkih občinah zapadne Istre, g. profesor Vekoslav Spinčič pa je propal le za nekoliko glasov. Da so vsi naši možje, posebno v nekaterih vaseh v Puljščini in v Roču storili svojo dolžnost, bi bili zabilježili včerašnji dan se zlatimi črkami v zgodovino istrških Slovanov. — V torek 2. junija volijo istrška mesta in treti, upanja je dobiti, da zmaga gosp. dr. Fran Mandič. Isterski Slovani delajo teden na vse kriplje za našega kandidata!

<

Voltne komisije za tretjo volilno skupino so tako le sestavljene: I. oddelek: Nadštefan Štefan, Artuso Štefan, Pellarin Lovre; II. oddelek: Derin Viktor, Gobbi Andrej, Primožič Fran; III. oddelek: Degiorgio Jožef, Sancin J. Žef in Wiesberger Gustav.

Volitev državnega poslanca za II. volilno skupino v mestu bode v ponedelk 1. t. m. Politično društvo - Asociacija političnih kandidira Josipa pl. Burgstallerja, dosedanjega poslance na Dunaju.

Udom lokalnih volilnih odborov v Trstu in okolici še enkrat prav nujno priporočamo, naj se udeleže jutrašnjega volilnega zabora, ki bo je točno ob 10^h, ur dopoludne v salonu restavracije gledišča Fenice, uhol iz ulice S. Francesco. K temu zboru imajo tudi drugi volilci vstop, ako so pripeljani po kakem udu omenjenih odborov.

Monsignor dr. Janez Glavina tržaški škop, kateri uže delj časa boleha, odpeljal se je minolo soboto v Karlovo Vare na Českom; vsled tega je odložena delitev sv. barme v Trstu na jesenski čas.

Spremembe pri duhovstvu tržaške škofije: V. čest. g. Jak. Micalich je imenovan kanonikom v Kopru. — Č. g. Jos. Zupan je imenovan župnikom v Rodiku. — Č. g. Mat. Kambič, oskrbnik v Grimaldi in č. g. Jan. Pretnar, kurat v Golcu sta stopila v pokoj. Prvo izprazneno župnijo bude začasno oskrboval č. g. Mat. Mikuš, župnik v Draguči, drugo č. g. M. Markič, dozdaj kaplan v Jelšanah.

Imenovanje. Konceptni praktikant pri policijskem vodstvu Bernhard Fridrik Bacher je bil imenovan za koncipista pri tej oblastniji.

Dohodki za dijaško semenišče v Trstu od 15. aprila do 15. maja znašajo 1125 gold. 8 kr., mej darovi se nabaja oni v. čest. g. kanonika Debelaka v znesku 100 gold.

Mestni Cikorjaši bodo imeli tudi jutre zbor, pa v gledišču Fenice. — Da se zbor zopet ne posfati, kakor zadnjič, priskočil je Mauronerju na pomoč drug »priatelju« Slovencev, g. Viktor Derin; ta gospod namreč sklicuje za nedeljo vse mestne Cikorjaše v zbor, v katerem slovensko proklječo Stor Poldota predsednikom Cikorje. Ker pa je g. Derin tudi predsednik mestnih jeblajterjev, treba je paziti tudi na zadnje, ker skoro gotovo bodo imeli nalogo vsi jeblajterji, da te dni po Trstu in okolici cikorijo prodajajo. — Vidijo se iz tega, da so za Cikorijo vse mestne urade in vsa rudeča društva mobilizirali.

Tržaške novosti:

50letnico je praznovala v četrtek protestantska šola v Trstu. Praznično oblečeni šolarji in šolare so v vrstah maršali v venci v rokah skozi mesto na vrh loveca, kjer je bila gedba in razne igre. Veselje je trajalo do zvečer.

Samomori. Nič manj, nego, 4 v 24 urah. — Predčerajšnjem zvečer se je na grobu svoje matere ustrelil 28 letni trgovec Ivan Kabol. — Včeraj menda ob istem času se je vrgel čez visok zid na železnico pod Greto 67 letni slaboumnik okoličan Lovro Skri. — Včeraj predpoludne se je 17 letni fakin Alojzij Rizzotti obesil na vratih magazina svojega gospodarja na trgu stare mitnice. — Včeraj popoludne, pa se je nek mlad gospod iz boljše družine hotel obesiti v nekem kraju okolice, ali nek stranik ga je zapazil in mu prestregel smrtno nit.

Policijsko. Zaprli so deklo Uršo F. iz Logatca zarad tativne, potem vlačugi V. iz Kranja in Ivanko T. iz Loga zarad ponočevanja in 5 postopačev ker so na sumu, da so kradli; zaprli so tudi nekega mizarja, ker je ranil nekega fakina. Nekega človeka iz Postojne je policija zaprla, ker je v nekej gostilni beračil s polenoim, kar pa v Trstu ne gre.

Izpred sodnije. Andrej Kumič, Anton Ferdič, Matej Perišič, Miha Sirotnjak, Anton Palmich, Jakob Brenčič, Jakob Berucič, Matko Janjetič in Gregor Geržin, vsi kmetje iz Lovrane v Istri, bili so te dni obsojeni na 4, 3 in 2 tedna zapora zarad upora proti občinskej oblasti in nasilja proti župano in občinskemu zastopu. Naj služi podkupljencem kazen v poduk.

Hymen. Poročil se je znani rodoljub g. Ivan Gorjup z Proseka z gospico Emo Danev iz Ohčin.

Dolenjska Železnica. Vladni svetnik Dostal je prišel te dni z Štirimi državnimi inženirji z Dunaja v Ljubljano in takoj se je začela meriti dolenska železnica in sicer od Ljubljane in Prapreč.

Iz Rojana nam pišejo. Naš kapevila ali governer Dreja je tudi hotel izkoristiti točo za Cikorijo. Vsi kapevile so precej naznani oblastnjam škodo po toči, ker c. kr. oblastnije so pisale magistratu, da je za takia naznanila najdaljši obrok do 26. t. m. K sreči pa so šli v ponedelk 25. t. m. nekateri naši moži v davorški urad, kjer so zvedeli, da so mnoge druge vasi uže poslale svoje prošnje za komisijo, katera naj bi škodo precenila, le iz IV. okraja, da ni nič prišlo, in če ne pride v

24 urah, bode prepozno. Ti naši moži so vsled tega precej storili potrebne korake. Ali kolika škoda bi se bila zgodila IV. okraju, da ni slučaj tega zabranil, uprav božja roka, more se reči, čuvala je, da ni cikorjaška zvijača triumfirala. Naš governer, namesto da bi bil storil svojo dolžnost, pa je ljudi strašil, da bode le tiste priporočil za odpisanje davkov vsej škode po toči, kateri so zvesti Cikoriji. Komu je to podobno? Ali je vreden tak mož, da ima v roki javno službo. To so pač uže Turške razmere, in ako je ljudstvo razkačeno in utegne celo priti do izgredov, kdo bode tega kriv. Tako torej naš magistrat demoralizuje okolico, ali kedor seje veter, bode žel vihar.

Iz tržaške okolice nam pišejo 29. maja. Dva cikorjaša eden rojen Senožičan, po imenu Jožef Svetinc, prideta v neko gostilno v Trebčah kot agenta se predstavita, dasta si dobro postreči in se začneta prepirati z dvema narodnjakoma zarad lista »Edinost«, da je vse lažljivo, kar list govori o »Cikoriji«. Ko pride čas plačila, začneta se cikorjaša mej seboj prepirati: »ti si zgubil petake«, »ti si denar pozabil«, ko sta pa videla, da je stvar resna, zastavila sta malovredni dežnik. Zdaj pa vam cikorjaši: sramota, da tako po svetu hodite in si dobro v gostilnah dajate streči, pa nemate dinarja v žepu; pa okoličane tako lovite, dosti jim obetate pa sami nič nemate. Za zdaj jim je izšlo še dobro, za drugič pa naj se varujejo, da ne bo drugače. Narodnjak.

Iz Barkovlj. Podpisani odbor se srčno zahvaljuje gospodom, kateri so darovali pevskemu društvu v Barkovljah podporo in sicer so ti le: Po 3 for. gosp. Jakob Ferluga. Po 1 for.: Karol Martelanc, Ivan Kocman, Lovrenc Gombač, Anton Medved na Belvederi, Anton Biščak, Sebastjan Pertot. — Začasni odbor pevskega društva v Barkovljah.

Iz Gropade nam pišejo, da tamošnji koperski visokošolec Petrač uže več dni napaja 15 do 20 Cikorjašev; noč in dan popivajo in razsajajo ti ljudje, le mirnim ijudem spati ne dajo, ne da bi jih kedo motil v tem policijskem redu protivnemu delu. — Geslo teh ljudi je: vse za trebuh!

Iz Kopra nam pišejo: Dr. Vitezje je izvoljen soglasno, mej tem ko je profesor Spinčič le za nekoliko glasov propal. Ali kako so delali Lahonil V. Poreču so slovanske volice napadli, da se jih je 200 izdržalo volitve, dokaz za te izgredo je, da so 8 Lakenov aretrirali in izročili sodniji zarad javnega nasilstva. — V Buzetu je prvi agitator za Lahone nek Peter Cerovec, ta je zakotni advokat, ki ljudi pomaga loviti v mreže Karnjelov; temu je ukazal nek bogat Karnjel iz Pazina po imenu Camus, da napravi tožbe par sto ljudem, ki so zadnjic v Buzetu volili narodno. Nekatere teh ljudi je dal tudi klicati pred se in jim pretil, a ti so rekli, da volijo tudi za Lahone, ako jim Camus dolg zbrise. — Tega pa Camus ni hotel in kmetje so mu odgovorili: »Mi bomo Vas morali plačati, zatorej pa bomo tudi svoje može volili«, in to so tudi storili. — Nek Frane iz Sterpeda je močno agitiral za narodnega kandidata; Cerovec mu je vsled tega pred pričami pokazal nož in dostavil, da ga pri prvej prilik z istem zakolje. Frane je stvar dalje naznamnil, in žandarji zdaj isčejo Ceroveca, kateri pa se je skril. — Take turške razmere so v Istri. — Kedaj pride dan rešitve.

Iz Gorice. Zadnjo nedeljo ponoči je neki S. devlar nekemu V. mesarju na starem trgu tako močno vrat prebodel, da je umrl. Straža ga je k malo potem našla.

Cuvajte se ponarejenih petdesetakov! Na Primorskem v Tolminu je prišel c. kr. sodnji jeden t. k. kos v roke. Ponarjeni so deloma s pomočjo fotografije, deloma s prenatisom. Spremljena stran je baje dovršena, da jo je težko spoznati, zadnja pa je že toliko pokvarjena, da jo količaj vajeno oko takoj opazi. Serijo ima »A, a 2.«

Za kastavsko rokodelsko šolo išče se učitelj za risanje z letno plačilo 1000 gld. Prosilci naj se obrnejo na vodstvo iste šole v Kastvu.

Mesreč. Francoski parnik »Ernestine« na poti iz Barcelone v Odeso, razbil se je 22. t. m. pri Mesini. Otele se je le pet mož, kapitan, 4 popotnik in drugi mornarji so utonili. — V Cincinatiji je 20 t. m. pogorela ena največjih tiskarnic, ogenj se je tako hitro razširil, da se 37 ljudi ni moglo več oteći in so vzi zgoreli, 10 delcev, ki so iz tretega nastropja poskakali, pa je hudo poškodovanih. — V Bagdadu se je nedavno zrušila ječa in vjetnike v razvalinah pokopala. Tuške vladi se je uže poprej večkrat poročilo, da se ječa zruši, ako se ne popravi, pa ona se ni bralga za to; lepo je tudi to, da se že več ne, koliko vjetnikov je bilo v ječi. Taka je turška uprava. — Pri Rostovu na Doru je vlak iz Voroneža po noči 26. maja skočil iz tira, zdrobili so se razen zadnjih treh vsi drugi vozovi; 20 popotnikov in 3 železniški uradniki so bili usmrteni. — Svedka ladija »Juno«, na poti iz Bergena v Melboure, unela se je mej potjo. Od 22. osob na njej je utonilo 18, mej njimi kapitan, le 4 so se otele.

Posvečvanje nedelj. Dunajski uradni časnik je objavil izvrševalni ukaz, po katerej je ostro prepovedano delo od 6. ure zjutraj v nedeljo do 6. ure zjutraj v ponedeljek.

Blagovrnost italijanske kraljice. Italijanska kraljica Margerita se je 23. maja v Napolji v odprtji kočji peljala na sprechod. Ko je kočja zavila okoli vogla ulice, v katerej je kraljeva palača, vrgel je nek starik celno oblačen mož stirletno dekliko v njeno naročje. Kraljica se je prestrašila, pa prestrašilo se je tudi dete. Ko se je to umirilo, reklo je kraljici: Meni se pravi Irma, mojemu očetu pa Jenaro, doma so še trije otroci, pa so lačni. Kraljica je poljubila otroka ter ga z sabo vzela v svojo palačo. — Očeta so zaprli, a na kraljevin ukaz izpustili, kraljica mu je dala obilno miločino ter ga prosila, naj pusti malo dekliko o binkošnih praznikih pri njej.

Volilo necega kavalirja. Pred nekoliko dnevi so odprli oporoko nedavno umršega grofa H., v katerej je tudi c. k. erarju zapustil 1000 gld. Dotična točka v oporoki se tako le glasi: C. k. erarju zapuščam 1000 gld. Silijo me k temu volili posebni nagibi; ono je častni dolg in obila poravnava za moje male grehe nasproti erarju. Večkrat, ko sem se vračal iz tujih dežel, imel sem pri sebi več cigar in tega pri preiskavanju na meji nisem naznani. Samo ob sebi se vča, da sem veden mož zato nisem imel namente, c. k. erarju delati škodo in čutim, da sem dolžen škodo povrnati. Iz tega uzroka zapuščam c. k. erarju 1000 gld. ter sem prepričan, da sem grehe spokoril in škodo obilo povrnol.

Roparska zver in perjad na Kranjskem. V letu 1884 se je roparske zveri in perjadi na Kranjskem ustrelili in polovilo: na Kočevskem 4 medveje in 3 volki, v Litijskem okrožji 1 volk, v logaškem okrožji 3 volki, v novomeškem okrožji 1 volk; potem sploh na Kranjskem: 943 lisic; 144 kun, 67 dijurjev, 43 vider, 38 divlji maček, 79 jazbecov, 9 postojin, 49 čukov, 874 jastrebov, sokolov in kraguljev; skupaj 2443 škodljivih živali. To število je resnično le toliko, kar se tice velike roparske zveri, a glede malih četoronožnih roparik in pticev nikakor ni resnično, ker teh so kmety še mnogo več pokončali, nego lovci. V zadnjih deset letih so na Kranjskem pobili 57 medvedov in 147 volkov, v letu 1879 celo 15 medvedov in v letu 1878 — 26 volkov. Za te in za vidre, ujete v zadnjih dveh letih, katerih je bilo 49, izplačalo se je daril 4509 gold.

Poziv. Pevci pevskega društva »Prešeren« se uljudno vabijo na skušnjo v ponedeljek ob 8. uri zvečer v prostore »delalskega podpor. društva.«

Odbor.

Slovenec!

Ko se vransko leto zavoljo nepredvidnih zaprek ni mogla uresničiti želja mnogih Slovencev, da bi bili obiskali svoje bratre Čehi v njihovej prvostolnici — v zlatej materi Pragi, čeleso so se takoj od mnogih stranij želje, naj bi se potovanje v Prago letos vsekakor izvršilo ter ob jednem zdržalo s potovanjem na Velehrad, da se tako udeležencem zabavnega vlaka ponudi prilika ogledati si one posvečene kraje, kjer sta beseda božjo oznanjevala sveta blagovestnika naša Ciril in Metod in kjer sta službe božje služila v lepem jeziku slovenskem.

Odbor, ki se je ad hoc osnoval, oziral se je na te želje in uredil je stvar tako, da se bode slovenski vlak peljal najprej na Velehrad in od tam čez Olomuc v Prago, potem pa skozi Brno in Dunsaj naprej. Pogoje za vožnjo dosegel je odbor tako ugodne, da bode vsakemu, kedor si želi ogledati ceteča česka mesta in posebno slajno prvostolnico česko z novim narodnim gledališčem; vsakemu, kedor letošnjo slovensko čisočletnico želi proslaviti na kraji poslovanja slovenskih prosvetnikov in blagovestnikov, lahko mogoče udeležiti se potovanja na Velehrad in Prago.

Posebni vlak s slovenskimi potniki odpeljal se bode dne 10. avgusta iz Trsta ter bode do Spielberga postajal na vseh postajah, od tam naprej pa le na poglavitev. Oni udeleženci, ki stanujejo ob postranskih progah južne železnice, mogli se bodo na Brežino, v Divačo, v Št. Peter, Zidani most, na Pragarsko in v Maribor pripeljati s katerim kol poštnim vlakom, da prestolijo potem v posebol vlak.

Na Dunaj prispel bode vlak dne 11. avgusta. Tu bode jeden dan odmora. Dne 12. avgusta odpelje se vlak v Uherške Hradišče (Velehradska postaja), kjer se bode prenočevali. Dan 13. avgusta posvečen bode Velehradu; na večer tega dne ali v jutro dne 14. avgusta odpelje se vlak v Olomuc, kjer pošaben odbor že se daj dela velike priprave, da — kakor piše njega predsednik — »dostojno sprejme drage mužne slovenske«. Dne 15. avgusta bode prihod v Prago, kjer vsi slovenski potniki skupno ostanejo dva dni ter se udeležijo dveh gledališčnih predstav.

Vrnilti se bode mogel vsakdo z onim poštnim vlakom, s katerim bode hotel preko Brna ter si, ako bode želeli, ogledati tudi to mesto. »Vožnji listki bodo veljavni celih štirinajst dñ.

Gene za vožnjo na Velehrad in v Prago ter nazaj pa so sledče:

Za Za

II. razred III. razred

gld. kr. gld. kr.

Trst, Grijan, Brežina Prosek, Sežana, Divača, Lesceje, Št. Peter, Prestrane, Postojna, Rakov, Logatec, Borovnica, Krmin Goric, Sovodenj, Zagrad, Ronki, Tržič, Reka, Opatija, Jurdani, Sapijane, Trnovo-Illirska Bistrica in Kilovče.

34 — 23 50

Ljubljana, Zalog, Laze, Kresnice, Litija, Sava, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Zidani most, Rumške toplice, Laški trg in Celje.

32 — 21 50

Pulj, Vodnjan, Rovinj, Kanfanar, Št. Peter, Zabronič, Pazin, Cerovlje, Roč, Rakitovč, Buzet, Podgorje in Herpelje.

38 20 26 50

Listnica uredništva.

Gosp. dop. iz Komna: Ker je bila stvar, o katerej govoriti Vaš dopis, uže v zadnjem Ed. dobro pojasnjena, zato smo Vaš dopis odložili.

Postana.

Gospodu Jožetu Bogatec v se. Križi.

Pravijo, da ste se izrazil proti gg. Matiju Koštni in Janezu Tence-tu tako-l: "Dokler sem jaz kapovila, ne bo v Križi popravljene cerkve, ne poti in tudi vode ne boste imeli."

Če je to resnica, prasamo g. B. kaj so mu storili slabega Križani, da se hoče nad njimi tako maščevati.

Veselilo bi nas, ko bi bil g. B. nedolžen in da bi se opravil, ker drugače bomo prisiljeni iskati drugod svoje pravice.

Imajo li takšne dolžnosti župani pod tržaškim magistratom? Več Križanov.

Sv. Križ, 22. maja 1885.

Al. Štrekelj.
• Za takove članke je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu dotični zakon veleva.
Uredni.
•) Potrjujemo Uredni.

LJUDSKI PLES.

V nedeljo 31. t. m. bo na Opšinah na Vrhu pri Obelisku ljubiški ples.

Začetek ob 4. uri popoludne. Svira domača godba. K tej veselici vladino vabi Alojz Danec, gostilničar.

Općine, 28. maja 1885.

Posestivo v Trebčah, gostilna in prodajalnica v enej hiši, v drugi hiši veliko stanovanje za vsako župljajočo, potem razno zemljišče, pri vsakej hiši izvrstni pogoj, ker bolej dojeni posestnik za pustiti Trebče, da ne bude ved treba nekemu č. gospodru ljudstva ščuvati proti njemu, ki je bil in ostane vedno zrest slovenski narodnik, pa ni nikoli zatujil svojega naroda, kakor tisti ro-podje, ki so bili se do včerj in so morala še velno pogojni se zvezde pri lastniku v prodajalnici v Trebčah.

ROL-VERSCHLÜSSE
aus Stahlblech
E.S. ROSENTHAL, ERBEN, WIEN
Vollkommen
geräuschlos

Agencija za posredovanje
u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnijimi pogodbami.

Piazza Ponterosso br. 2. I. kat.

ŽELODČNE BOLEZNI

je mogoče **HITRO** in **POPOLNOMA** ozdraviti po

JERUZALEMSKEM BALZAMU

edini in nedosegljivi želodčni pičači.

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lehko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Včela raznih kapljic, izlečkov itd., katere se občinstvo kakor pravi čudeži pripomčo, niso nič drugač, nego škodljiva zmes.

Edini **Jeruzalemski bal-**

zam si je zagotovil vsled svoje priproste sestave, odločno oživljajoče in želodčne živec hitro krepčalne moči pravico prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilami, kar dokazuje tudi sè vsakim dnevnim večje pršanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineške robarbare, katera korenika je poznana zarad njene ugodnega upliva na prebavljanje in čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokvenjaki in zvedenci priporočujejo proti neječnosti, zabasanju, smrdljivi sapi, gujsusu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatencu in vsake bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev.

GLAVNA ZALOGA v LEKARNI

G. B. PONTONI
v GORICI.

Zaloge: v Trstu v lekarni G. B. Roris, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Palisca.

ANT. PLESCOVICH

vbiralec in popravljavec orgelj, glasovirov in armonijev.

Popravljavec mehanike vsakovrstnih muzikalnih instrumentov.

TRST,

Via Nuova št. 20, II. nadstropje.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot **ponarejeno**.

(Varstv. znamka)

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču.

je odločno najboljše zdravilo zoper **protin ter reumatizem**, **trganje po udih**, **bolečine v križi** ter **živcih**, **oteklino**, **otrpnele ude** in **kite itd.**, malo časa če se rabi, pa mino popolnem **trganje**, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo **cvet zoper trganje** po dr. Maliču

s izrazeno stopečim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Planinski želiščni sirup kranjski, izborn zoper kašelj, hripost, vratobol, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši, nego vse v trgovini se nahajajoči soki in siropi. 20-20

Pomuhljivo (Dorsch) jetrno olje, najboljše vrste, izborn zoper bramore, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otokline. 1 stekl. 60 kr.

Anaterinska ustna voda, najboljše za ohranjanje zob ter zognega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kričistilne krogljice, c. kr. priv. ne smejo bi se v njednjem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijano osredotoči pri zabsanju človeškega telesa, glavobol, otrpenih udih, skaženem želodcu, jetrinih in obistnih boleznih, v škatljah 21 kr; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpoljiva se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izv. še se takoj v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkózy-ja
na mestnem trgu v Ljubljani.

Čudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodružna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnišče želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrezojo zoper hemoroje, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropoter disti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako bolezijo. (10)

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbo in pošiljatve pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti in G. B. Roris, G. B. Faraboschi in M. Ravasini. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, skaterimi se zavoli želje po dobičku tu pa tam ljudstvo gojufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Čujte in strmite!

12.500 komadov ženskih

VELIKIH RUT

popolnoma, tudi za največje ženske v vseh modernih barvah, sive, rujave, črne, rudeče, modre, bele, škotske, turške itd. je na razpolaganju radi preselitve Komad po 1 kr. po poštem povzetji. Dobi se to pri agenturi za rutu

zur Austria

DUNAJ, Oberdöbling Mariengasse št. 31-E

VELIKA IZALOGA!

rumenega in visokorudčega vina in sicer novo od leta 1884. po 8 do 10 gol. Hektoliter, proti pošiljatvi posode pri

A. Cvenkel-u
v Sevnici (Lichtenwald).

Piccoli-jeva

želodečna esenca

lekarnje Piccoli-ja • pri angelu na Dunajske cesti v Ljubljani ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spricelval

bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabsanje, hemeroidje, zlatenico, migrene, itd. In je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Steklenica 10 kr. Kdor je vzame več, dobri primeren odpust.

Blagorodni gospod Piccoli v Ljubljani.

Vaša želodečna esenca je jedino zdravilo, ki mi pomaga pri moji bolezni v želodcu. Vsakikrat kadar jo rabim, čutim olajšanje in zboljšanje.

Josip Sordat, župnik, Kamrje, pošta Črniče. Tučaj velja izrek: "Čast zasluzku". Vaša želodečna esenca, katero smo jaz in mnogo drugih bolnikov rabili v bolezni, je prav čudovito dan, da ne bi kdaj prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esenca, kajih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassish, župnik-kan. Plomnij, Primorsko.

Antirheum najboljše zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobe. Steklenica 40 kr.

Pastilje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste škatljice 10 kr. 100 koščkov 60 kr. 1000 koščkov 5 gld.

Sailolne pastilje proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), plučnim, prsnim in vrtnim bolečinam, zoper kašelj in hripost.

Zeliščni preni sirup. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirup se rabi z najboljšim uspehom proti vsemu prsim in pljučnim boleznim, zališčenju, kašlu, hriposti, dušljivosti, dušljivosti kašlju. Odraženi naj vzamejo 3 do 4 žlice vsake dan, otroci še toliko zličje. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmraj frišna doba v lekarni

G. Piccoli-ja

«pri angelu»

LJUBLJANA, Dunajska cesta.

Naročila izvrajujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Zaloge v Trstu so v lekarnah pl. Leutemburg, Foraboschi, Prendini, Ravasini in Zanetti ter v vseh boljših lekarnah Istre in Primorske.

30-30

1884.

razstava v Kalkuti
(diploma s kolajno).

VLAHOV

lek odobren po c. kr. vladi, priporočen od zdravniških strokovnjakov, patentovan v zedinjnih držav Ameriških.

Dosežni uspeh: vsakršna nerazpoložnost, neprebavljivost, kolika, glijaste, krvavica, (hemoroidi), povračljive mrzlice, vedenica pranica, lento, slaboš, čiščenje krvi.

Cisti, polagoma in okrepuje zdravje. — Z vsako steklenico vred dobi se tudi navod, kako

se ima rabiti lek.

Pozor proti ponarejenju!

Da bi dobivanje leka olajšal zalaže z njim izdelovalj vse kavane, mirodijnice, sladičarje in likeri v glavnih mestih po celem svetu. 45-48

Tvornica: Romano V